MOBİLE JAVASCRİPT FRAMEWORKS

Mobil geliştirme birçok nedenden dolayı zor ve zaman alıcı bir iştir. Bir geliştirici olarak güncel teknik ve hileleri bilmek gerekir. Mobil cihaz endüstrisi durmaksızın ve çok büyük bir hızla ilerliyor. Bu nedenle mobil tasarımda büyük yol katetti. Oldukça şık ve dokunmatik destekli tasarımlar akıllı telefon ve tabletlerimizi süslüyor.

Değişen dünyaya ayak uydurmak adına web sitelerin mobil versiyonlarını hazırlamak zorunluluk haline geldi. Bu noktada Java bizim işimizi çok kolaylaştırıyor. Dokunmatik cihazların tüm özelliklerinden faydalanmanız için bu yazıda bazı Java Framework'lerden bahsedeceğim.

JQuery

JQuery Mobile bütün popüler mobil cihazları destekleyen, dokunmatik ekranlar için optimize edilmiş bir framework. Alt yapısında JQuery ve JQuery UI framework'lerini kullanan JQuery Mobile kullanıcı arabirimi olarak HTML5 üst yapısını kullanıyor. Daha da basit anlatılmak istenirse dokunmatik ekran arabirimleri, tuş takımlı mobil cihazlara göre daha farklı tasarlanır. İşte JQuery bu arabirimleri oluşturmak için geliştirilmiş ve bu yapılırken de web'in doğal teknolojilerinden başka teknik kullanılmamış. Yani JQuery kütüphaneleri, CSS ve HTML5 teknolojileri kullanılmıs.

JQuery Mobile ile sadece etiketlerden (tag) oluşan bir bildirimle çok hızlı dokunmatik arabirimler oluşturulabiliyor. Üstelik bunların şekil ve renkleri tek bir bildirimle değişebiliyor. http://jquerymobile.com/adresinden erişebileceğimiz bu kütüphaneyi web sayfasının altında yazan adobe, Nokia, blackberry dahil pek çok firma destekliyor. "Docs and Demo" linkindeki sayfada JQuery Mobile 'a ait örnekleri hemen görüyoruz, çünkü bunlarda JQuery Mobile tekniği ile dokunmatik ekran mantığına göre hazırlanmış.

Görünüm sanki native(platform dilinde) bir uygulamaymış gibidir. Kolay kolay bir web uygulaması olduğu anlaşılmaz.İşte bu arabirimleri uygulama geliştiricilerin kolayca oluşturabilmesi için JQuery Mobile kütüphanesi veya Framework'ü geliştirilmiştir. Şu an nihai sürümden önceki son sürümlerinden biri olan (RC2) JQuery Mobile çok yakında nihai sürümüyle kullanımda olacak. Ancak bu hali de hemen hemen nihai sürüm gibi.

JQuery Basit Kullanımı

Gerçekten jQuery'nin son derece basit bir kullanımı var. Yapmak istediğiniz pek çok işlemi çoğu zaman "tek bir satırda" halledebiliyorsunuz. Örneğin web sayfanızdaki bütün div etiketlerini \$('div') kodu ile yakalayabiliyorsunuz. Yok ben sadece class özniteliği "baslik" olan div etiketlerini yakalayacağım derseniz\$('div.baslik') kodunu kullanmanız yetiyor. Yani jQuery'nin sloganında da yazdığı gibi: "daha az yazın, daha fazlasını yapın"

Zincirlenebilirlik

jQuery'nin Sihri (The Magic of jQuery) olarak isimlendirilmiş bu özellik sayesinde çok kısa kodlar yazabilirsiniz. jQuery içerisindeki methodları birbirine zincirleyerek tek satırda birden fazla işlemi yapabilirsiniz. Örneğin şöyle bir kod ile web sayfanızdaki tüm linkleri önce yakalarsınız, sonra bir class ataması yaparsınız ve son olarak da onclick olayına bir fonksiyon eklersiniz:

\$('a').addClass('deneme').click(fonksiyon);

Eklentiler

jQuery'nin bir başka mükemmel özelliği de eklentileridir. Eklentileri, belli görevleri yapan ve jQuery kütüphanesi üzerinden geliştirilmiş kod parçacıkları olarak tanımlayabiliriz. Örneğin web sitenizde "sekme (tab) menüler" kullanmak isterseniz Tabs eklentisi, web sayfanıza bir mp3 player yerleştirmek isterseniz jMP3 eklentisi ya da bir dosya yükleme uygulaması sunmak isterseniz jqUploader eklentisi ihtiyacınızı karşılamaya hazırdır. Buna benzer yüzlerce jQuery eklentisi vardır ve vakti geldikçe de bu konuda tanıtımlar yapacağım

Kendo UI

Kendo kelime anlamı Japon Kılıç Sanatı olan, güçlü ve gösterişli mobil ve web uygulamaları yapmanızı sağlayan HTML5 altyapısı ile çalışan bir frameworktür. Bunlara ek olarak içerdiği grafiksel animasyonlarla etkili bir sunum yapmak için kullanılabilmektedir.

HTML5 altyapısına sahip olması sebebiyle platform bağımsız çalışan sistem ile Android, IOS, BB ve Windows Phone'nun da dahil olduğu bütün akıllı telefonlar için mobil uygulamaları geliştirmeniz mümkündür. Ayrıca Kendo HTML5in yanında JQuery altyapısını kullanması bir başka ekstra özelliğidir.

Server Side desteği sayesinde Php, ASP.NET gibi dillerle uygulamanızı interaktif olarak kullanabilirsiniz. Bu özelliği ile türündeki diğer frameworklerden öne çıkmaktadır. Tabiki bu kadar özelliğinin de bir maliyeti var. Kendo UI Framework an itibariyle 699\$ dan satılıyor. Ancak demo sayfasındaki kaynak kodları kullanarak kendinize az da olsa mobil veya web uygulamaları geliştirmenizde mümkün.

Titanium Mobile

Bu güçlü ve dirençli mobil web geliştirme framework ü, varolan HTML, CSS ve JavaScript bilginizi kullanarak iOS ve Android için anadil gibi uygulamalar yapabilmenize imkan verir. Büyük mobil web geliştirme framework lerinden biri olarak, 300 ün üzerinde API ve aktif geliştrici topluluğundan faydalanarak her türlü yardım ve desteğe sahip olabilirsiniz. Titanium Mobile iOS ve Android için tablo görünümleri, sekmeler, sekmeler gibi yerli kullanıcı arayüzü nesnelerini destekler. Aynı zamanda mobil aygıtların kamera ve yerleşik dosya depolama sistemleri ile etkileşimi sağlayan özelliklere sahiptir.

The M Projects

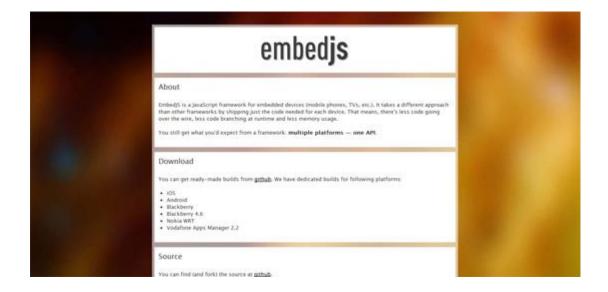

The-M-Projec de diğer bir sağlam Javascript framework üdür. Daha kolay ve daha iyi mobil uygulama geliştirmede HTML5 in yeni özellikleri için avantaj sağlar. Framework popüler model-view-controller (MVC) yazılım mimarisinin takipçisidir. Bu ise birçok geliştirici için dev bir satış noktasıdır.

Çevirimdişi (offline) desteği sayesinde kullanıcılarınız çalışmaya bir internet bağlantısı olmadan devam edebilirler (daha sonra çevirimiçi olduklarında sunucuyla senkronize olabilirler) ve mükemmel dökümanlar hizmete sunulmuştur (proje yeni kullanıcılar için bir <u>Başlangıç Klavuzuna</u> sahiptir).

The-M-Project in işlemlerine tanık olmak için <u>vitrinlerini bir inceleyin.</u> İçerisinde <u>ToDo App</u> ve <u>KitchenSink</u> gibi ögeleri bulunuyor (bütün kullanıcı arayüzü ögelerinin bir vitrini framework te bulunmaktadır).

embedJS

EmbedJS gömülü cihazlar (cep telefonları, televizyonlar, tablet ve benzeri dahil olmak üzere) için bir JavaScript uygulamasıdır.embedJS'nin harika özelliklerinden biri optimal bir kullanıcı deneyimi ve kullanıcılara hizmet vermek için daha az kod çeviren iOS, Firefox, Android, vb gibi özel platformlar ve tarayıcılar için birden fazla yapı oluşturur.Yapılarınızı uyarlamak istiyorsanız ,yapımcılar bizlere

https://github.com/uxebu/embedjs-tools#readme araçlarını sunmaktadır. embedJS Dojo tabanlıdır,Dojo API söz diziminine aşinaysanız,embedJS yi rahatlıkla kullanabilirsiniz.